

netop Grunden til, at man heller ikke nu vil stole paa Publicum alene, men vil, at en høiere Styrelse skal være Toneangivende ved Sagen, at man ikke tør give det i Entreprise, da Entreprenøren maa holde sig væsentligt til Publicums Smag. For mig staaer det saaledes, at det kongelige Theater ikke kan opgive sin nuværende Stilling som ledet af en umiddelbar Styrelse fra Regeringens Side, uden at tabe det Formaal af Sigte, som jeg sætter Priis paa, forsaavidt der skal være Tale om et Tilskud fra Statens Side. Det er ikke det, om det kongelige Theater indbefatter indenfor sin Kredts af Skuespillere og Talenter ethvert enkelt af de store Talenter, der findes her i Landet, men dette, at der i det kongelige Theaters Kunst bevares den samme Tradition, det samme Høidepunkt af almindelig Udvikling, som det nu er arbejdet op til igjennem en lang Række af udmærkede Kræfter. Der kan til forskjellige Tider være et større eller mindre Tal af egentlig udmærkede Kunstnere; men det er Noget, jeg tror, at Enhver vil sande, at det kongelige Theater, selv om det, hvad Enkelttheder angaaer, i Dieblisset staaer mindre høit end for en Generation siden, dog ikke bestomindre staaer med en saadan Fond af selvstændig Kunst paa et bestemt Høidemaal, at det ikke har forladt den Grund, hvorpaa der i Mærker er bygget; men Udviklingen kan ikke betrygges uden derved, at de samme Skuespillere og samme Personer nogenlunde holdes sammen, at det ikke bliver en stedse flittende Flok, der for hvert Aar engageres — kan kun bevares derved, at de, om jeg saa maa kalde det, kunne opdrages sammen. I den Forstand paastaar jeg, at der ved det kongelige Theater er udviklet en national Kunst, og naar det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgfreds (Zahle) gaar — idet han forøvrigt indledede sit Foredrag med saa stærke Forsikringer om, at han selv var paa et Dannelsestrin, at det lod til, at han ikke stolede paa, at hans Ord alene skulde vise det —, naar dette ærede Medlem sagde, at han ikke kunde forstaae, hvorledes den nationale Kunst kunde komme til ogsaa at vise sin Tilstedeværelse, hvor Theatret f. Ex. opførte et Stykke af Molière, saa maa jeg tilstaae, at det vidner om, at han kun betragter det Hele fra et overmaade overfladist Standpunkt. Thi ligesaa vist, som en af vore danske Malere

af vor meest nationale Retning, der henter Sujetter fra Udlandet og maler f. Ex. italienske Genrebilleder, er Repræsentant for dansk national Malerkunst, idet han gjør dette, ligesaa vist, som det paa den anden Side vilde være, at den franske Maler, der maalede danske Landskaber, aldrig derfor blev national dansk, ligesaa tydeligt er det, at det Nationale ikke ligger udelukkende deri, at danske Actører give udelukkende danske Stykker, men deri, at vore Kunstnere have som et samlet Heelt i deres Præstationer udviklet noget Giendommeligt, der ogsaa præger sig i den Fremstilling, som de lade tilflyde selv fremmede Stykker. — Der er en anden Side af national Betydning, som jeg anseer det for i høieste Grad vigtigt at bevare ved det kongelige Theater; det er dets Betydning overfor vort Sprog, hvad Udtale og Formskønhed angaaer. Her behøver jeg ikke vidtløftig at give det kongelige Theater Lov og Priis; thi Enhver, der nogenlunde har fulgt med det, vil ofte have erfaret, hvorledes forøvrigt brugbare Personligheder have haft ondt ved at komme ind der og kunne optræde der til fuld Tilfredsstillelse, fordi de i den Henseende ikke havde arbejdet sig op til lige Høide med, hvad der fandtes. Jeg sætter det kongelige Theater som en af Hovedstøtterne for Bevarelsen af denne Side af vor Nationalitet, og jeg paastaar, at denne Stilling ikke paa nogen Maade vil kunne bevares, naar en Entrepreneur stadig lader det gaae ud og ind med Personalet.

Jeg skal ikke nærmere belyse den Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgfreds (Zahle) i sit Foredrag og de andre Mindretalsmedlemmer i Betænkningen have krænget om paa Brangen en Udtalelse af en Forfatter, der — netop ikke med en Læbebetjendelse, men — med ærlig Varme for det kongelige Theaters fremtidige Eksistens har talt dettes Sag. Men, dersom jeg f. Ex. — idet jeg visstlig hører til dem, der ere i overordentlig stor Tvivl om, hvorvidt Fleertallets Forslag egentlig vil føre til det kongelige Theaters Eksistens og Bevarelse, som jeg ønsker det — sagde, at jeg fremsat at see dette Fleertalsforslag vedtaget kunde ønske, at Mindretallets nu vandt Sejr, da jeg nemlig